

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нин Дээди Сөвединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 247 (11144)

1979 чылдың октябрь 24, среда

1925 чылда уездиялеттинген | Өртүз 2 көп.

УЛУГ ОКТЯБРЬГА УТКУШТУР

АЖЫЛ АМ-ДАА ХӨЙ

(Капитал тудуг тос айларда)

Оңу беш чылдың дөрткү чылдың планын ооналдаарын күөсөдир дээн республиканың тудуучулары күөкөнишкенин ажалдап келген. Эрткен тос айларда керемет-сай заводду, № 741 КМК-нын бүдүрүлгө базаны, республиканың савианстанызын, 400 баш бода малга, 44,4 муң баш шөүр малга, кажааларын, 330 орунчук уруглар салым, 65794 дөрбөлчөн метр чурттаага шөлүн өздөштүрүшүлүр ажыгала кыргың. «Тыва суг тудуг» трестинин коллективни багыт ажалдада. Олар 358 гектар чээ черлерин сугтарган, 774 гектар девискозирин сугтарган системаны элп кылган, 45,5 муң гектар оозлар суг-беле халыргыңга, 31 муң гектар черин суг-беле халыгар системаны элп, септеди.

Эрткен чылдын ол үезинде ленинчиле ажалга, республиканың үдүс ажылы-агыяндай капитал салымшынарнын хемчээли 2,7 муң тудуг-монтаж ажыларын хемчээли 3,8 муң өскөд.

«Капитал салымшынарнын болгаш тудуг-монтаж ажыларын шигээли аларнын планын «Тыва тудуг», «Шаго, нарктарстрой», «Тыва көзө» тудуг трестер болгаш Сибирьтехмонтажын ушастуу (бодуну объектилерин тудууна), Амударья халыгарыта министрствону, Краснояр-

сканын политехниктиг институтунун Кымзда салымы күөсеткенир.

Керээңг ажылар чамдык тудуг организациялары тудуг-монтаж ажыларын эрткен чылдыңдан хөйну кылган. Оларга № 48 тудуг эргелели, «Көзө» электри тудууну» болгаш «Тыва суг тудуг» трестинин № 3 орук тудуг эргелели, «Тыва көзө» тудуг трестинин механизация ушастуу эрткен чылдыңдан хөйну кылган болгаш бо чылдың тос айларынын планын чедишкенин күөсеткен.

Бо чылдын сес айларынын дүргүзүндө тудууга куш-ажылдың бүдүрүмү 1,2 муң хуу бөдөн. Тудуг-монтаж ажыларын өздөлгө, чүгө куш-ажылдың бүдүрүмү бөдөннен чедип алдынар. «Кызыл тудуг», «Кызыл ултур тудуг», «Кызыл ЦЭС тудугу» ушастуу, «Тыва тудуг» трестини, № 48, 81 тудуг эргелелири, Ан-Довурлат болгаш 463 КМК-лар, Садык министрствонун септелге тудуг эргелели болгаш оонда өскө организациялар куш-ажылдын бүдүрүмүнүн

планын чедишкенин күөсеткенир.

Бычалла-даа капитал тудуг-монтаж чедишкенир-биле өгөшөлдөш чептерер хөй. Тудуг организациялары ашка-хөргөни болгаш ажылтын күжүн быдаразырын ам-даа улам-чылывашаан. Кол фондундарын ажыгала кыререр тудуг-монтаж ажыларыннын темпизин өздөлгөндөн дугад тур болгаш ол чорук шапта туртуган тудууларыннын темпизин кызырарына шаптыктап турар.

Кол фондундарын ажыгала кыререрин чып планы чүгө 28,8 муң күөсеттинген. Капитал салымшынарнын шигээли алары 67,9 муң, тудуг-монтаж ажыларыннын планын 70,4 муң күөсеттинген. Керээңг ажылар тудуг-монтаж ажыларын бодуну күжүн-биле кылды ажыларын 76,9 муң чедирген. 53 тудуг организацияларыннын 42-ин тос айларынын тудуг-монтаж ажыларынга ожуулашкынын бодурун. Былангы Шаго-нарктарстройну» салбырлары, Сельхозтехникаын кураомте-тинине септелге-тудуг ушастуу Тыва авиотранспорти КМК-зы, Министротун № 2, 3 КМК-лары, чурт ултур эргелели, септелге-тудуг ушастуу багыт ажыларын, Ол мынак «Тыва тудуг» трест, «Кызыл ЦЭС тудугун» «Сибирьтехмонтажын» ушастуктар,

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИН АЖЫЛЧЫ ЧОННАРЫ! В. И. ЛЕНИНИН ТӨРҮТҮНГЕН ХҮНҮНДЕН БЭЭР 110 ЧЫЛ ОҪУН ТӨЛЕПТИГ УТКУУР ДЭЭШ ШИМ-ЧЭЭШКИНИ КАЛБАА-БИЛЕ НЕПТЕРЕДИНЕР!

ЛЕНИНЧИ, КОМУНИСТИГ ЕЗУ-БИЛЕ ЧҮРТТАП, АЖЫЛДАП БАЗА ДЕМИСЕЖИП ӨӨРЕНИНЕР!

СЭКП ТК-нын Кыгырылгаларында.

Мал ажылы — шалыпчы фронт

МАЛАДЫН

ПРОДУКТУЛУУ

ДЭЭШ ДЕМИСЕЛ

МОСКВА. Москва областа «Воронowo» совхозтун Иосово фермалынын ажилчилери бо октябрь айда инектен-не хүнде бир пуд сүттү саап ап турарлар. Сөвтарыннын түнелдерин өзүлөр өзлөстөгү мал ажылыларнын социалистич чарыкыннын тиленчилери болганар. Ногаан конвейердин толгарга ажылы чедишкенин хандырған. Шөдөрдөң хөвчө-сикен, кар тофель болгаш сөкөл плантацияларын артыкчы чөмөр фермада кирип турар.

Москва областын чүс ажы саанчылары чыл өгөинден бөр инектен-не дөрт муңдан хөй сүттү саап алган. «Дөрт муңчулар» клубунга октябрьнын ортан үезинге чедир ам-даа 200 саанчы неместен.

ВЛАДИМИР. Хаван ажылынын «Владимирский» дээр комплекси ажыгала кыргын. Ында 54 муң хаванын семирти саварып турар. Хөй күш үнер бүгү чымыштыг ажыларын механизастаан.

Этир мал ажылын ултуртуп улэинче шалычери областа уламчылап турар. Хаван чөмөгөринич механизастаан кажааларын ажыгала кыргенинин түнелинде эт бүдүрери чылдың көүлөп ораң.

ОДЕССА. Бо областын Овидиополь районун малчынары малга элбик чөмн бөлетисен. Инитинин малын хөй чыл чедир чөм кураавырларында тургускай. Ол болза мал чөмөри тараан шөдөрдөң алгыткамын, тарыгаларнын улуг чегини сугаттын чөлдөргө чорутканынын түнелде бөр, бо чылдын индиг чөлдөргө сикени алды катап кезип алган.

Сигенин кезип алып болгаш мал оларларды тарыгалар дээр мал чөмөрин индиг үнер дөстөрин база район чөм ажылычлары калба-биле ажылап турар. Оон түнелде районун фермаларыннын ажилчилери чыл өгөинден бөр инектен-не 3200 килограмм сүттү саап алган. Мал чөмөри белектер ораттар ам салгы салырын болгаш дээр чөмөштер ажаап аларын дөөстүп турар.

ФРУНZE. Киргизиянын Иссык-Ати районунда бугу хойларын семирти азыраарын Ночирбеков аттыг тунаймыткан ажил агайда тургускан компеете организастаан. Ажилдарын механизастаарыннын уламындан чыгыс оператор мурунда тургалындан дөрт катап хөй саянчы хойларын азырап турар.

КИРГИЗΙΑ хөй ажылын улам ыңай концентраттарыны уланымшынын алган. Амгы үеде ажил агайлар аралынын 27 компекстеринде болгаш механизастаан 640 фермаларта республиканын он миллион баш хөй малын дөрт кезип турар. Хойларын өстүрени болгаш семирти азыраарын мында ултурар аргалары-биле чөрдүп турар. Оон түнелинде хөй эдин бүдүренине күш-ажылы чарыгалдарын барык бөкөн хуу кызыргалан.

Беш чылдын төнтүзүңге чедир Киргизияга хөй малды семирти азырап өстүренинин ам-даа бол компекстерин тулар.

(СЭТА).

СӨЗҮН ЭЭЛЭЭННЕР

Бо хүнерде Кымзда болгаш республиканын өске-даа черлеринде бүдүрүлгө ажилчинер Октябрын социалистич Улуг революциянын 62 чыл оюн төлөптиг куш-ажылы белектерин ултур дээр социалистич чарыкты калбарган. Оон чынжыге «Тыва тудуг» трестинин эргелелиринин чамдык бригадаларын ажылы көрө-дөңөр.

Бо чылдын эрткен айларынын планын ооналдаарын «Кызыл тудуг» эргелелинде Анатолий Дмитриевич Воронин удурткан компекстиг бригаданын кижигирери чедишкенин күөсөдир турарлар. Бо коллектив чыл эгелден тура эргелелиге калбарган социалистич чарыкка бир чөмчө дөстөмал чаалач ал келген.

А. Воронинин бригадалынын кижигирери бо чылдын эгелден эрттиргени бүдүрүлгө хуралынга ону беш чылдын дөрткү чылдын планын декабрь 25-те күөсөдир. 330 муң рубльдин тудуг-монтаж ажыларын кылдырын хуэзыңен турган. Олар сөглөң сөзүн чүгө ээлден турар өвөс, планнын бо хүнерге чедир ажы күүсөдир турарлар. Эгелден айларда инитин-биле 267 муң рубльдин тудуг-монтаж ажылы кылдып, Октябрыннын байырдалып төлөптиг ултур дээр ажылдап турарлар.

Мылдыг чедишкенинин бригада муракчы технологиенин шигээли алганындан, Ростовчуларын «Хожудал» турарлар нок ажылар деп эгелээшкенин дөткөн, оон улэгерин эдергенден чедип алган. Муракчылар Саид-оол Тапаачы, Анатолий Илюшин, Надежда Моисеева олар күш-

ажылы темпизин ам-даа бедилеп турарлар.

Тудуг бүрүзү шөвөлчкундерин ажылдын соонда күрүчө комиссизинга кирир. Олар каарталарыннын шиги кыла-тос кылдыр дөстүлөп, чугулаш, өске объектиге шичкери. № 48 тудуг эргелелинде Мария Васильевна Сафронова биле Валентина Би-че-ооловна Борбак-оол оларнын удурткан коллективтери хөй бажынарнын шөвөлчкундерин кылганар. Шынар болгаш план күөсөдөстө-нин талашы-биле бо индиг бригадала өскөлерден ооналанын турарлар.

Бо чылдын январь-сентябрь айларга М. В. Сафроновын бригаданы тудуг-монтаж ажыларыннын планын 120,5 муң, куш-ажылдын бүдүрүмү дээр бөдөнүн 130 муң күөсөдир, а В. Б. Борбак-оолдуу 108,7 болгаш 116 муң кылдыр бөттандырган. Бо бедик көргүзүлгө муракчы шөвөлчкун Валер Зинаида Хавачык, Валентина Олар, Тамара Шынар болгаш өскөлерин даа ажалда чедип алдымын турар.

Тыва АССР-ниң алдарлыг мал эмчизи хүндүлүг атты Ф. Г. Сафоновга тысыр дугайында

- ТЫВА АССР-НИН ДЭЭДИ СӨВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН ЧАРЛЫ**
Көзө ажал агай талашы-биле ачы-хавызы дээр республиканын ветеринар лабораториянын кылдыс эрге-торуктарына	Сөвдинин Президиумунун Даргазы М. МЕНДУМЕ
Тыва АССР-ниң Дээди	Обединин Президиумунун Секретары С. КРАСНЫП
- Кымза хоорай, 1979 чылдың октябрь 23.

МЕХАНИЗАЦИЯНЫ АЖЫГЛААР

«Көк-Тей» совхозтун Көк-Тей суг-бараан фермазы бо чылдын 9 айларында суг сарынын планын күөсеткен. Ферманын саналчылары алган хүдөөгөлерин долдуур болгаш ажырат ботландырган. Бо чорук иинда партия бөлүгүнүн саянчылар болгаш малчынар ортуңдуга социалистич чарыктын дөстөгү организацияларыннын түнелден болуу. Фермада муракчы саянчылар С. Арсланов бир инектен 1885 килограмм сүт саап алып планын 2064 килограмм, азы 109,4 хуу, З. Курастикова 2077 килограмм планын 2135 килограмм, азы 182,8 хуу күөсеткен. Ол мынак 9 айларыннын иштинде сүт савар планын Н. Хаван 111,4 хуу, Н. Носкова 103 хуу чөмөрдөгү.

Мал чөмөри белектер алганын болгаш ону тарыгал турарыннын дугайын ферма эллекчи Игорь Петрович Сагадан мына чугулашты: «Бистин фермага 974 баш инек кыштар. Оон иштинде 413 баш сар инек бар. Белектер алган инектинин ички саянчы инекти кыш дүргүзүндө азыраарын чедир. Амгы үеде күнде 5 тонна хире сикени чарыгдал тур бис. Кызын сикот болгаш өске-даа чөмөр неместер.

Сиген 960 тонна, силос 970 тонна, Шөдө 300 тонна саван белектеринген, оон өвөртүлгөзин организацияп эгелдун бис. Оон аргамда неместе мал чөмөрин хуваалда өзүлөр баса алып дугайында чарыктын кирген бис. Кымздакы пиву заводундан ажында шаарын ап турар бис. Ында бир тракторну бижыгалаан.

Мал кажааларына болгаш фермада чурттаага бажынарды септелгелерин чоруткан. Бирги баазанын кажаазына 1400, бызаа кажаазына 800 дөрбөлчөн метр шалым кылган.

Ферманын организацияп тургусканындан бөр, чурттаага бажынарды септелгенин бо чылга чедир чоруткан. Чамдык бажынарды чөкчаларын кылган. Оскө-даа үрмөк септелгелерин чоруткан.

Фермада бир кол чөпчөс чүвө — бүгү ажылардын хол-биле кылдып турары. Кажаалар иштинин өздөн бөзө хол-биле ажалдап турар. Анаа

А. АРАПЧОР,
«Шынын» корр.

БЫЖЫГ ТАЙБЫН ДЭЭШ

Америка ракет-ядролуг чөпектиг чаа хөвирлерин Барыны Европага сайгара тургуулар дээр НАТО-нуң империалистич бөдүрүлгөн аймактын планларын шигирип буруу шапмышаан, совет кижилер тайбындын салым-чөү дээр ханы дүвэрээзин итергелден турар. Дүшкүрүлүг чорукту чавырамышкынын бижыгалаар, боо-чөпекти эгелде бүдүрени болурбас дээр СЭКП ТК-нын Чингиз секретары, ССР-ниң Дээди Сөвединин Президиумунун Даргазы Л. И. Брежневтин Берлинде байыраалдар хүнеринде көдүргөн тодагарга санааларын ажычаларын, колхозчулар, эртемчиг болгаш культуралык ажылаачылары чыгыс эп-сөкчөкчөк чүүлдүгүлүп турар.

— Европа тайбындын болгаш найыраалдын эозаы болган тур ултурдуг — деп, даштыкы дилдарын Москвада Морис Торез аттыг куруенин педагогика институтунун ректору профессор М. Бородуина СЭТА-нын корреспондентини биле беседаын мелегелдеди. — Дүшкүрүлүг чорукту чавырамышкынын бижыгалаар дээр Совет Эвилели болгаш социалистич өске-даа чурттар хөй чылдар дүргүзүндө чыгыш чык чөкчөк чүткүлдүг дөмөсөжип турар. Бо талашы биле зөвөш өвөс чүткүлөр кыдыгынын, дөдөгөй канматы «чыгыш» келтенин билди турар бис. Ынчанмызе Барынын чүкө чамдык кижилер төөгүңү бурун-гаар бажынын дөдөр тыртарындан, «сөөк дайыннын» үелеринге зөп киреринден чалданмай турар.

Харымсалга чөк улэ-кышыкы Чернин бүгү кижилеринин ботталарына болгаш күзөл-чүткүлдеринге чөрүшөк-тир. Дайызырак баялгынын дерзин боталдарын дайындан адыр тыртары — ынчанга ак сөткөндиг кижип буруунуң хүдөөлгөндүгү — Бистин институтун студенттери болгаш башкылары чөпекселешкенин дүжүр дээр Каттыкчан На-

циялар Организациянын чарлааны бүгүн эгелээр чөдөлдөшкенин неделаынга шунтузу идеякыгит кир-жир.

Ригаын судо сөптөөр заводунун ажилчилеринин боталын илерет-пишаан, ажылычын С. Лукшастын чугулааны болза: — Ленинчи партиянын болгаш Совет куруенин тайбында ынакшылдыг даштыкы политиктиг улэ-кышыкыны бистерини, ажилчинеринин, саянчы-сеткилин чоргаландырып келди-дир. Топ Европада бөдүрүн шериягынын болгаш техникалык саянчы чыгыс талалыг курум-биле ССР-нин кылдыр дээр шигирери — чаагай турасоруукту чаа шигиреди-дир. Ол — совет шериг кыжанымышкынын» дугайында нугулу боталлар-га дөрт сугушкун-дур. Бистин чуртувус кымга-даа кыжанымыш турар, ынчанга НАТО-нуң боо чөпекти эгелде бүдүрүп турарын агаргынын кандыг дээр барымдааны чөк!

Бистин бүдүрүлгөстин ажилчилеринин барык дөң кезип — аныктар. Дагыныкчыларын саянчы салымшыкынын ачыныла оларын дыка хөй чыл ооналдан, беш чылдын дөрт чылдын планын күөсөдирген. Төрөөн чурттуң күчү-шылдын бижыгалаарына боттарыныстын улуг хуукустуу моон солгаар-даа хүнүн көүлөдир бис.

Бистин заводтан чоруткан кораблар кезээде чүгө тайбын туткун ада-да ажындирп турган!

— Америка ракет-ядролуг чөпекти Барыны Европа тургуулары стратегтиг шаар халдашыкынын боо-чөпектерин кыжыгар-лау дугайында керөниин өзүңгә болгаш негеделеринге чөрүшөк болуп, талаларын бир дөмөй айыл чөк бөдүрүнү Венга дээр хөдөөгө дугуруштун эгелдиги оон пивоттерин дерзин өзү биле үрөп турар дээр деп, Туркменинын «Бала-

и-мор» совхозтун эмнедөгөин кол эмчизи Социалистич Күш-өшкөлдү Мадыры Х. Ходжагельдыев ооналап дөмөгөлдү. Министартеринин дерзин боталдарын ботталдырып Европа дыкка чүчү таварыштырыптарын бижип аларын берге өвөс. Ол чорук чүгө ССР-ге кыжанымышкын өвөс, харын ноточу дайын-дырак стратегтерин чылданга алып, боо-монту биле ойнаарын орылажып турар куруелерге база кыжанымышкын дээр.

Европанын америка ракет-ядролуг боо-чөпектиг чаа хөвирлерин алып чүдөр чөмчө болдулар дээр чүткүлү Совет Эвилели сагыш амыр көөр боор деп иделеп турар кижилер ханы алдап турар-дыр. Бистин чуртувус-тун бүгү улэузу-биле, чаагай тура-сорууктуң бугу кижилери-биле кады бистер, совет медицина ажылаачыларын, НАТО-нуң аймактык планларын шигирептирп ултур бис!

Делегейнин хөй-ниитизинин кичээнгеийинин төвүндө

ЧААГАЙ Тура-Соруктуң Бадыткаашкыны

Берлинге эш Л. И. Брежневтин Совет Демократия Республикасынын делегациясынын 20 муң чедир шериг азыяныгары, муң тааныктары, а ол ышкак чогуру санын аске-да дайынчы техника үндүрүнгө СССР-нин делегациянын дугайык чутаалы делегейин хөй-ниитизин уду болушкун кылдыр үнөлдө көргөн. Сөөлгү хүндө Вашингтонга сургачымчал чорааш ол дугайын баштайгы мелегеледен бүтүрөөн мө.

Барыны чүктүң чуртарыны, чүтүн-лаа мурунда АКШ-тын ындаг базынарар

кылырны манавайн, Төп Европага бодуңу чепсекти күштерин хөй-биле кызларында Совет Эвлияция белини СССР-нин чаагай тура-соруктуң болгаш делегейин шериг бааа политикагы чыгарылырмышкыны мыйн и орунуга оң чайкылы чогуру бааа бир бадыткаашкыны кылдыр үнөлдө көрүжүрүгү. Кубага совет чепсекти күштерин туруп турары дээр чүүл дугайында чоктаа америка парламента чоктаа АКШ-та чакыкы дайынчырак политиканы үндүрүп келген калчалык шугаагазы муңуруже ындагы шит-

пирни хүлөөп алган. Чугаа болза, он чеди чыл дургугадында туруп турар хөй эвес саныгы түбәйи артемни совет шериг азыяныгары дугайында бооп турары билдингер болгай. Иччалаа-даа ол айтырыгы болгайдыр агым пропагандист компания болза делегей байлалы баксырмаз дээр эзелчегин оналжышыкыны боолур. Ол кампанияны бааа бир соруктуң болза америк севатка СБК-2 дугайында Ибероң күштүгү болдуруп бадыткаашкыны шактыктары боолур.

«Чөөн чүктөң айылы дугайында барыны чүкте кара

ежегерөөн неперелити турап хоозун боддуу эш Л. И. Брежневтин саналы сойгалал илередил. СССР-нин тайбынга ынакшылдыгы политиказыны чайкылы чогуру делегейге көргүсөн.

Ол бодалга улуусу Польшаны — Европанын өңө-төвүндө бооп турап болушкун турга шугула онза сонургалдыг чүртүгүн хөй-ниитизин бааа каттыжып турар. Бистин эң чоок эвилелчилик болгаш анууустуң СССР-биле бир дөмөй ПУР бистин дивизионы, а ол ышкак бүгү делегейге чавырымшыкны быжыгалаарыкы-биле бүгү-ле чүүлдерин кылып турар. Совет Эвлияция

нын шитири сөзүчү болгаш ажил-хөреэни чыгыс аайлымын улелери, Хельсинкини өңүтүгү шитири чыгыс улелери болур.

Европанын мырмалы түвүнге чепсекти күштерин дугайында совет санаа белен. Чаагай тура-сорук чыгыс талдык болбас төздө ам эзелчег барыны чүктүгү күрөөлөрдө, чүтүн-лаа мурунда Каттышкан Штаттарда бооп турар.

Адам ВЬСОЦНИЙ, «Жиче Баршаны» солунучу кол редакторунун ораакчысы. (Интерпресс—ПМА).

ЭФИОПИЯДА БЕДИК ДУЖУТ

АДИС-АБЕБА. (СЭТА-нын мурун.). Эфиопия кездеже ажаалдашын изиг уезн келген. Бо чылын ажаалада хөгжүдөлдөң болгаш төптүттүгөн планнашкынын нийти национал революстугу кампанызыны бирги чаазынын доогуулааны биле калы болган. Кезде ажил-агылдан долу түнөлдөүрү үндүрбөөн-даа болза дужут тергин улзг болуру изден.

Чүрттүн аман-бүрү райондарында күрөөнүн формалары 82 муң гектар кур черин немөй шитгөлдөп алган, тарааччынарнын чүс-чүс ассоциациялары кергелде болгаш буларуче кооперативтерине каттышкан. Кезде ажил-агыл дугайында дээңити биле күдүрөңгү болгаш кезде социал-экономиктиг чавартыгаларын дүрдөгөдө биле бүгү чөлдө дугайында кооперативтерин тургузар дугайында Тур шериг административтиг чөлдөдүн бо чылын чыгып кылган кыттымын соонда эфиопия кезде кооперативтерин оонам-биле илелкейзең.

Кезде ажил-агыл таламын биле чөлдө кезир уезе эфиопия чакыттын кол соругазы болза чүрттүн аман-бүрү биле долу хандыгдарынын чедип алыры болур. Ол соругага — боттугу соруга болур. Бодуңу күчүзүңү аргаларын бугаала алдырар. Эфиопия бүгү Африканы аман-бүрү биле хандыгы болур деп, специалистер санаан. Иччалаа-даа федерал-хандыгы дугайында үндө биле беш чыл бургузар чуртта аштан чыл бургузар

чүс-чүс муң кизи адуу турган. 1975 чылда Тур шериг административтиг чөлдөдө болгаш төптүттүгөн планнашкынын нийти национал кампанызынын өңөлдө биле чүтү бааа катп тайбың тургузушкун орунуче шилени кирген. Эң кыска хуусаанын дугайында социалистик тургузушкунче шилени кирериңе быжык экономиктиг баазаны тургузарыңа чугула соруга кылдыр таалайлаан. Амгы уезе Эфиопиянын байлалында ол чорукка кезде ажил-агыл шитириңиз болду ойнаар. Оон хөгжүдөлөй ийи орун-биле болур: чаа дужуткун чөлдө кирүүне формаларынын шитгөлдөп алыры-биле болгаш чакыттын техниктиг болгаш сай-хөө таламын биле бүтү талалыг дугайында биле дужуткунчун улзг кооперативтерин тургузары-биле хөгжүр.

«Дужутту чогуру үнөлдө болгаш чидир чокка ажаал алыр» деп чакыттын долу бо хүндөргө революстуга бургузар болгаш оң шымы камгалакчылары бааа эвилелчилери болу берген хөй миллион эфиопия таламынгага хөдөлөңүн бугулагу улзугу дугайында болган.

Ю. ПИЧУГИН.

Руставияны металлургия заводуна эжелген гадан болгаш индиген камгалаар костюмер печкалар септен турар уезе күш-ажылдын бүрүн аймак чок чогуру хандырымы турар. Күш-ажылдын негелделерин болгаш камгалаары эккижелер бааа санитар-кадыкшылга тааламын биле кемелдерин завод-ажаалап кылып каан ком-плекстиг плаамнын бир чүүлү мичаар күстөттүгөн. Бизге плаамар республиканын бүгү бурдуугаларында боотанып турар.

Төмүс. (СЭТА). Күш-ажылдын негелделерин болгаш камгалаары бүтү талалы эккижелер — профессорлардын ажил-чорудугазы кол-кол угланымшыкыны бирезе деп ВЦСПС-тен СЭТА-нын корреспондентизине алынаткан. Ол ажил-агазы, оонал-ондалк бодурбаа амың аргазында айымы чок техникка деп кыйгырының ала-биле чоруттуңу турар.

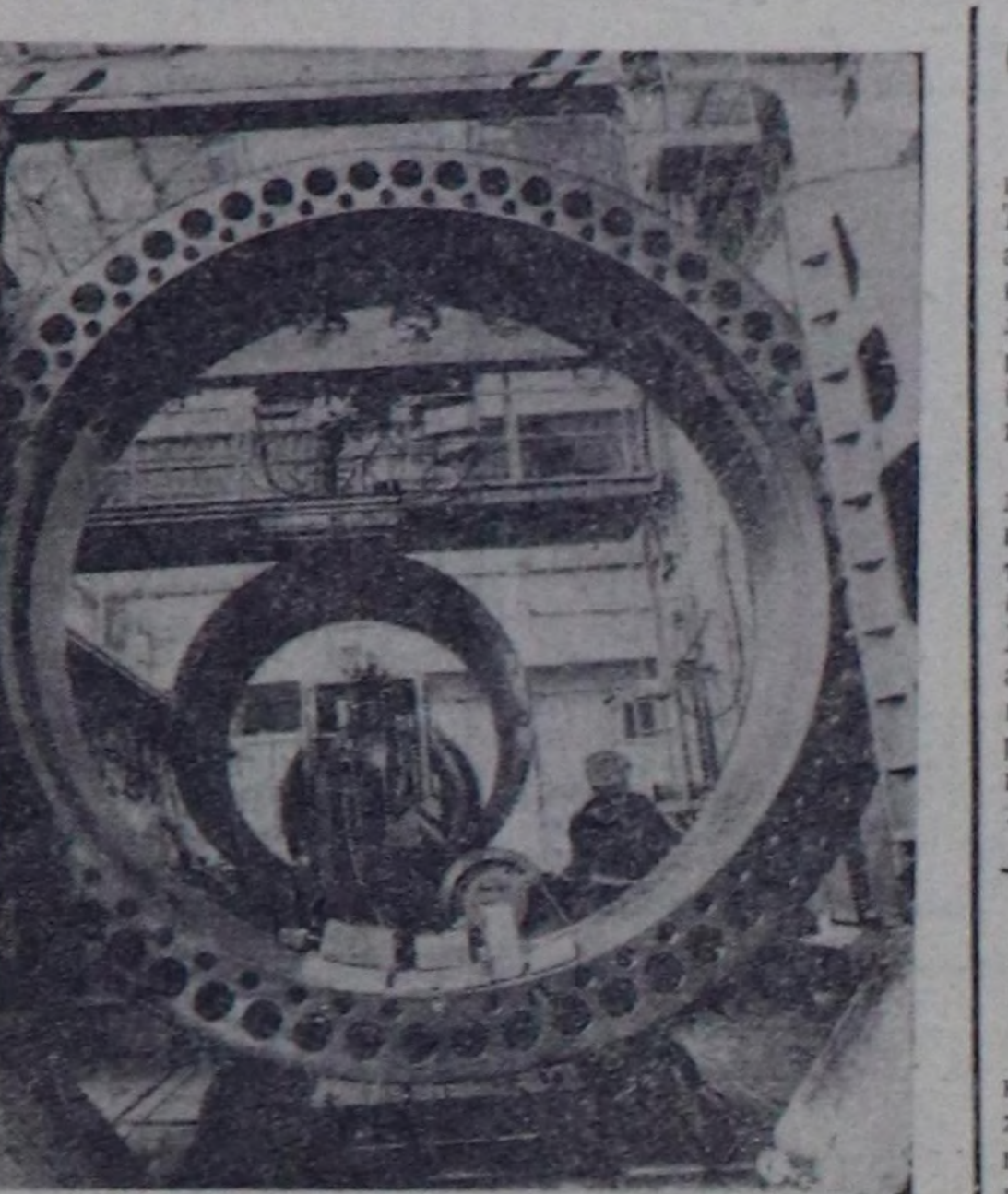
Беш чылдым үш чылдары-нын дургугады бурдуугаларын солжониктиг хандырылганы ораичок өскөн, боо уламы биле бурдуугаларын мөзү-шылаары, күш-ажылдын, характерин болгаш уткамы үндөңин-биле өскөргөн. Эң чаа техникка биле хандыгынын 700 ажыгуу-улуг бурдуугалар туттунган, муң-мун заводтар болгаш фабрикалар чавартыгында болгаш эаа тургузуңулаан. Беш чүс ажил чаа те-хнологтуг чорудугалар шитгөттүнгө.

Күш-ажылдын негелделерин, оон камгалаары эккижелерин болгаш санитар-кадыкшылга кемелдеринин комплекстиг планнарын боттандырамызга 15 миллиард рубль азы төсүк беш чылдым онда кезибиле делелээр, бүдүн чартык катал хөй түңү чарыдаан.

ВЦСПС-тин чарланын ажил чөлдөңүнөң күш-ажылыны, амыңдыр-чуртталганын болгаш дыштанымгалынын байлалдарынын Бүгү-эңгөлдө корүлөңи уламчылап турар. 1976 чылдан бээр 4.7 миллион ажилчын хөреэжөн-нөң күш-ажылын бааа дөдөңүн биле экижелеңи бааа дөдөңүн биле экижелеңи.

СССР-нин УАЧД-ге «Күш-ажыл камгалаары-га» деп делегейге чөлдөңүнөң эркен. Оон күш-ажылдын бугуар улзугу бурдуугаларын аман-бүрү хандырыны, айымы чок те-хнологтуг чорудугаларын, колжониктиг болгаш те-хнологтуг кылдыр камгалаары хөреэжөн-нөң бурдуугалары шитгөлдөңүн планнап турар.

Чоруттуңу турар ажилдын кол түнөйлө болза, бурдууга траматизмдин, нияты болгаш профессионал дариыгарын чыл бүрдө доктаамал эзөөңү турары болур.

ЧССР. Пявель хөрайда машина тудуушкунуңу В. И. Ленин аттыг «Школа» каттыжымшыкы болуңу тургузуңуңа бээр 120 чыл болган оон бо чылын дөдөңүңү турар. 1859 чылда аңаа чүгө 30 ажычмынар ажаалап турган болза, каттыжымшыкыңың бүдүргөн продукциязын делегейин 60 чурттарымың улзг садым турар.

ЧУРУКТА: заводтуң шектеринин бирезинде. ЧТК—СЭТА-нын фотогу.

ЧССР. Пявель хөрайда машина тудуушкунуңу В. И. Ленин аттыг «Школа» каттыжымшыкы болуңу тургузуңуңа бээр 120 чыл болган оон бо чылын дөдөңүңү турар. 1859 чылда аңаа чүгө 30 ажычмынар ажаалап турган болза, каттыжымшыкыңың бүдүргөн продукциязын делегейин 60 чурттарымың улзг садым турар.

ЧУРУКТА: заводтуң шектеринин бирезинде. ЧТК—СЭТА-нын фотогу.

СИРИЯНЫҢ ПРЕЗИДЕНТИЗИНИҢ СССР-ЖЕ АЯН-ЧОЛУУНУҢ ДУГАЙЫНДА

ДАМАСК. (СЭТА). Дешпа-гейиң национал фронтунун Төп удуруттаалымын хурамы алаа болган. Сирияны делегациязыны совет улзугу-чулар-биле чугалажымшыкынын түнөлдөңүн дугайында тынчтыгы Сирияны президентини Х. Асад кылган.

САНА агентилелин тынчалдып турары-биле алырга, чугалажымшыкынын ийи чуртуу аразында харлаааларын быжыгалаарын болгаш Кемп-Дэвид дугурулаагына улзг араа чурттарынын делегация куштелдеринин айтырыгына болуңуна хамарышкан деп, ол ооналап дөдөңүңү.

БЕИРУТ. (СЭТА). Сирияны президентини Х. Асадтың Совет Эвлияцияны аян-чорууңуң болгаш совет улзугу-чулар-биле оон чугалажымшыкынын дугайында совет-сирия калы кампацияны Чоку Чөөн чүктө делегацияны байдалында ханы азыяны берген болгаш имперализмдин, сионизмдин бааа реакциянын сүлдөөлөргө удуру демеселе Сирияны чугула дөңүң багыткан улзг уждурдууны политиктиг до-кумент болур деп, Ильяның Коммунисттиг партиязынын ТК-аның Чыгыне секретары Жорж Хаун аңаа меле-лөөн.

Ол документте ажилдан кылган совет-сирия туруш Камп-Дэвид дугурулаагыңн улзгүң карбейи турар араа чурттарга Париздин болгаш оон барыны чүктө камгалааччыларын политиктиг бааа шериг таламын биле мыймы-кыныга удурулажымшыкынын күштелдеринге онза уждурдуулар деп, ол айтыккан. Совет-сирия чугалажымшыкы-нур аман-бүрү оңи быжыгалаарына, Багдада дөңүң дөң-нөлдө болгаш чөлдө хураал-м шиттирлерин амьдалга боттандырып чөлдөңүң болгаш САР-нын делегейге атталарын бөдөлөңүн улзг салымшыкы болган.

Улзг депутаттарынын Барыны Хемчик райкүүсомунунуң ныймы чөптөңүнөң таламын биле комиссиязын чөлдөңүн эркен тос айларында кылал чоруктары ажилдарын түңүп, ону эзелчегин хураалыга чугаа-лашкан, моон сонгаар ан чорудар хемчеглерин тодораткан.

Эртен төс айларын түнөйлө биле алырга, районун чурттакчылыг чөлдөңүн болгаш Ак-Довурак хөрайдага назам чөптөңүнөңн талалында кем-хөрең үлгелер, хөй-ниитизин корук-чүрүмүң хажы-дар чурттарың, саны кызыл-рылдап. Оон кол чыдалааны — районун чөр-чөп Советтеринин, комсомол комитеттеринин, ооналаа өскө хөй-ниитизин организацыйаларың болгаш школаларың талалында назам чөптөңүнөң ортуңуңа кыжылдык ажалын негелдөө дүштүр тургуспай тура-рында дээрин хураалга дөдөңүңү.

Назы чөптөңүнөңн талалында ийитиниң корук-чүрүмүң урээр, кем-хөрең үлгелер чоруктар. Кызыл-Мажалык, Шекзар, Аянгады болгаш өскө-лаа суурларда хөй бооп артшаван. Кем-хөрең үлгелер назам чөптөңүнөңн хөрең сайгары көргө, олар оң колдууңа ээрчег турган үл-дөңүңүң.

«Тилкелге» — ажил-агыл, дөдөңүң-лаа таламын биле улзг совхозтарын бирезе. Совхозтуң ажил-инчелерин чурттал турар суурун үлгелерди корук-чүрүмүң туругулар дөң хөй-ниитизин корук-чүрүмүң урээр чоруктар биле делегация күштелдерин. Ол таламын биле кемелер алдыны турза-даа, аргалар, хөй-ниитизин чөлдөңүнөңн ийити чуртталганын чүрүмүң хажы-дар ийи-чакыс кижилер бистин арываста бар. Иланың шылын алган хүндө биле элин чалы ол ынчаар ээрчег кижилер үлгелер. Кеөргө, харын караңа чэрчик-чыг Олардын араңдылган З. Ондарын, Т. Ондар-

Улзг депутаттарынын Барыны Хемчик райкүүсомунунуң ныймы чөптөңүнөң таламын биле комиссиязын чөлдөңүн эркен тос айларында кылал чоруктары ажилдарын түңүп, ону эзелчегин хураалыга чугаа-лашкан, моон сонгаар ан чорудар хемчеглерин тодораткан.

Эртен төс айларын түнөйлө биле алырга, районун чурттакчылыг чөлдөңүн болгаш Ак-Довурак хөрайдага назам чөптөңүнөңн талалында кем-хөрең үлгелер, хөй-ниитизин корук-чүрүмүң хажы-дар чурттарың, саны кызыл-рылдап. Оон кол чыдалааны — районун чөр-чөп Советтеринин, комсомол комитеттеринин, ооналаа өскө хөй-ниитизин организацыйаларың болгаш школаларың талалында назам чөптөңүнөң ортуңуңа кыжылдык ажалын негелдөө дүштүр тургуспай тура-рында дээрин хураалга дөдөңүңү.

Назы чөптөңүнөңн талалында ийитиниң корук-чүрүмүң урээр, кем-хөрең үлгелер чоруктар. Кызыл-Мажалык, Шекзар, Аянгады болгаш өскө-лаа суурларда хөй бооп артшаван. Кем-хөрең үлгелер назам чөптөңүнөңн хөрең сайгары көргө, олар оң колдууңа ээрчег турган үл-дөңүңүң.

«Тилкелге» — ажил-агыл, дөдөңүң-лаа таламын биле улзг совхозтарын бирезе. Совхозтуң ажил-инчелерин чурттал турар суурун үлгелерди корук-чүрүмүң туругулар дөң хөй-ниитизин корук-чүрүмүң урээр чоруктар биле делегация күштелдерин. Ол таламын биле кемелер алдыны турза-даа, аргалар, хөй-ниитизин чөлдөңүнөңн ийити чуртталганын чүрүмүң хажы-дар ийи-чакыс кижилер бистин арываста бар. Иланың шылын алган хүндө биле элин чалы ол ынчаар ээрчег кижилер үлгелер. Кеөргө, харын караңа чэрчик-чыг Олардын араңдылган З. Ондарын, Т. Ондар-

Э. БЕРЛИНГҮЭРНИҢ ЧУГААЗЫ

РИМ. (СЭТА). Италияны коммунисттиг партиязынын моңу болгаш область федерацияларынын секретарларынын аңаа болган чөлдөңүң хураалыга НКП-нин Чыгыне секретары Э. Берлингуэр бооп-чөптөңүң эдиле бүдүрүренин кизи төрдөгөңө шыгачы аймакынын дугайың болуңу чугаалың айткан. Ол айымында ам-лаа чедир би-бейи турар деп, ол чугаалаан. Каала-даа каттышпаш чурттарында курае болгаш чакыкы-нарынчың Гаванга болган кон-ференциязынын түнөлдөңүн

билдингер бөдүлтер кара өжө-гөр бичелдерин ордашкан-нур деп, Э. Берлингуэр меле-лөөн. Бизге соруга-биле «Куба кризис» деп алаар чүдүдү тургускан.

Барыны Европага америк ракеталарын тургузары шык-чылды шыгачы айтыры-нын Италияда чакыкы бөдүлтер НКП-ни шенелдөө таварыш-тарыныга чылдак кылдыр ажылаан деп, ол меледөөн. Компартияны болгаш турары-биле алырга, шериг дөңүңү-рүнүн хөй-ниитизин бүгү чур-

тарын айымы чок чогуру ма-галдылар бооп-чөптөңүң кыз-марыңче уланган чугаала-жымшыкынарын аргаам-биле шиттирлээр уаурулуг деп, НКП-нин чыгыне секретары чугаалаан.

«Реаксымы күштерин ар-тык күжүн бодуруға, халап-тан чайлаар» дөң болуңуң делегейге ат-алдырың компар-тия ажилдар уаурулуг деп, итали коммунисттерин уду-туктузу меделөөн.

Амгы уезе Италияны таварышкан кризис болза деле-гейини капитализмтиг система-зынын кризис болур. Ол кри-

ЭЭП ЧАНА БЕРГЕНИ

РИО-де-ЖАНИЕРО. (СЭТА). Бразилияны Компартияның (БКП-нин) ТК-зының Чыгыне секретары Луис Престес ур эмирцияның соонда чуртуңа ээп на-на берген.

Рио-де-Жанейронун делегей эмпортуңа Бразилияның Коммунисттиг партиязынын уаурулугу мун-мун ажил-чын чөңоң болгаш чурттуг шаттарында хөй-ниити тө-дөлөкчилери байыр чедирип уткаан, байырыгын митинг бол-ган.

Луис Карлос Престес ол митингте чүсө чугаалаан.

